

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.О.
СУХОМЛИНСЬКОГО

"Погоджено"
Декан факультету
дошкільної та
початкової освіти

_____ професор
Т.М. Степанова
« 27 » 03 2018р.

"Затверджую"
Проректор з наукової роботи

_____ професор
А.Д. Ситченко
« 02 » _____ 2018 р.

ПРОГРАМА
Додаткового вступного іспиту до аспірантури
зі спеціальності
011 Науки про освіту

Миколаїв
2018

ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ

Становлення педагогіки як науки. Стадії розвитку педагогіки. Основні категорії педагогіки: розвиток, освіта, виховання, навчання. Структура педагогічної науки. Методологічні основи предмету педагогіки. Методи науково-педагогічного дослідження.

Особистість її соціальна сутність, структура. Основні характеристики.

Основні фактори, що впливають на розвиток особистості та її формування. Закономірності та рушійні сили розвитку особистості.

Діяльність та спілкування в розвитку особистості. Вікові етапи в розвитку особистості.

Мета виховання, її об'єктивний характер. Ідеал національного виховання. Основні напрямки всебічного розвитку особистості. Програма виховання як система цілей виховання. Зарубіжна педагогіка про мету виховання.

Соціальне значення праці педагога. Специфіка педагогічної діяльності, її психологічна структура. Педагогічна творчість. Авторитет вчителя, вихователя – педагогічний такт. Діяльність вчителя, вихователя в умовах гуманізації і демократизації педагогічної освіти.

Виховання професійної відповідальності майбутніх фахівців освітньої галузі як педагогічна проблема.

Неперервна освіта як необхідна складова професійної підготовки майбутніх фахівців галузі освіти.

Здоров'язбережувальна діяльність педагога як соціальна проблема.

Організація навчальної і науково-дослідної діяльності з обдарованими студентами у вищому навчальному закладі.

Значення вальдорфської педагогіки в розвитку самосвідомості і професійного самовизначення учнівської молоді.

Система освіти дорослих в Україні, її характеристика.

Розвиток інклюзивної освіти в сучасній Україні.

Неперервна освіта як необхідна складова професійної підготовки майбутніх фахівців галузі освіти.

ДИДАКТИКА

Поняття про дидактику як теорію освіти. Її основні категорії. Процес навчання, його структура, основні функції. Пізнання і навчання, його рушійні сили. Основні ланки процесу навчання: сприйняття, осмислення, запам'ятовування, застосування на практиці. Навчання-двоєдиний процес, його психологічні основи.

Види навчання: проблемне, інтегроване, диференційоване, програмоване, комп'ютерне. Основи закономірності й принципи навчання. Закономірності навчання. Історія проблеми. Класифікація закономірностей навчання. Характеристика принципів навчання та прояви.

Методи навчання. Методи навчання, їх сутність основні поняття. Функції методів навчання. Історія створення методів навчання. Методи організації навчально-пізнавальної діяльності. Методи стимулювання навчальної діяльності. Методи контролю і самоконтролю пізнавальної діяльності.

Форми організації навчання. Сутність та історія розвитку форм організації навчання. Урок та заняття як основна форма організації навчального процесу. Особливості та структура шкільного уроку та заняття в дошкільному закладі. Підготовка вчителя до уроку а вихователя до заняття. Основні вимоги до заняття і до уроку.

Контроль і оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів. Сутність і основні види контролю. Оцінка результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів. Критерії, норми оцінки навчальних знань.

Оцінювання якості освіти у вищій школі як одна з форм підвищення рівня підготовки майбутніх фахівців.

Використання інформаційних технологій в студентському етнокультурному середовищі.

ТЕОРІЯ ВИХОВАННЯ

Теорія виховання. Поняття виховання основні його категорії: виховання, самовиховання, перевиховання. Специфіка виховного процесу. Суб'єк-об'єктні підходи до виховання. Основні способи виховання. Виховання як суспільне явище, його рушійні сили. Поняття «виховна система». Сучасні підходи до виховання.

Художньо-естетичне виховання молоді як засіб залучення їх до духовних і культурологічних цінностей суспільства.

Формування еколого-валеологічної культура студентів у виховній роботі вищої школи.

Національні й світові культурні надбання як основа патріотичного виховання сучасної молоді.

Студентське самоврядування як складова навчально-виховного процесу навчального закладу.

Духовно-моральний розвиток особистості як основа патріотичної зрілості.

НАЦІОНАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ

Національне виховання його система, шляхи реалізації. Сутність національного виховання, мета завдання, основні категорії. Історія розвитку національного виховання. Українська етнопедagogіка – основна національна система виховання. Основні напрямки виховання у національній школі.

Родинне виховання. Поняття сім'ї та її функції. Завдання родинного виховання. Народні звичаї традиції та свята. Фамілістика українського родоводу. Зміст шляхи родинного виховання. Материнське слово та приклад батька. Мудрість та доброта старшого покоління. Природа, домашній побут та взаєностосунки в сім'ї. Держава, церква.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Інтерактивні технології навчання: Теорія, досвід: метод. посібник / Уклад. О.Пометун, Л.Пироженко. – К.: А.П.Н., 2002. – 136 с.
2. Кремень В. XXI сторіччя: нова освітня політика / В.Кремень // Дошк. вихов. – 2003. – № 1 – С. 3 – 5.
3. Абдуллина О.А. Педагогическая практика студентов: учебн. Пособие / О.А.Абдуллина, И.А.Загрязкина. – М.: Просвещение, 1990. – 175 с.
4. Артюшина М.В. Психолого-педагогічні аспекти реалізації сучасних методів навчання у вищій школі: навч. посібн. / За ред.. М.В.Артюшиної, О.М.Котикової, Г.М.Романової. – К.: КНЕУ, 2007. – 258 с.
5. Богуш А.М. Дефініція «духовність» і «моральність» в аспекті національного виховання в Україні / А.М.Богуш // Морально-духовний розвиток особистості в сучасних умовах: зб. наук. праць / АПН України, Ін-т проблем виховання. – К.,2000. – Кн. 1. – С. 18 – 23.
6. Хайруддинов М.А. Этикет крымских татар // М.А.Хайруддинов М.А., С.М.Усеинов. – Симферополь: ИД «Тезис», 2010. – 304 с.
7. Бордовская Н.В. Педагогические условия эффективности исследовательской деятельности студентов / Н.В.Бордовская // Педагогика. – 2013. - № 9. – С.70 – 77.
8. Хайруддинов М.А. Духовно-нравственное воспитание школьников средствами эстетического воспитания / М.А.Хайруддинов. – Научно-педагогический журнал «Образование». - Теория и практика воспитания. – № 2 (69). – Казахстан. – 2014. – С.58 – 69.
9. Сухомлинська О. Програми національного виховання в умовах освітніх модернізаційних змін / О.Сухомлинська // Шлях освіти. – 2010. - № 4. – С.4 – 8.
10. Якименко С.І. Педагогічні умови формування творчого освітньо-виховного середовища в позашкільних навчальних закладах / За заг. ред. С.І.Якименко. – К.: Вид. Дім «Слово», 2016. – 184 с.

11. Хайруддинов М. Учебно-воспитательный процесс в педвузе / М.Хайруддинов. – Симферополь, 2000. – 256 с.
12. Листопад О.А. Теоретичні і прикладні аспекти проблеми діагностування творчого потенціалу особистості / О.А.Листопад // Наша школа. – 2-13. - № 3. – С. 8 – 13.
13. Степанова Т.М. Вплив тенденцій суспільного життя на розвиток інновацій у змісті передшкільної освіти // Вісник Черкаського університету. – Серія «Педагогічні науки». – Вип. 183. – Черкаси, 2010. – С. 57 – 62.
14. Степанова Т.М. Національно-патріотичне виховання молоді в системі неперервної освіти / Т.М. Степанова // Проблеми освіти: Наук. зб. / Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОНмолодьспорту України. – К., 2012. – Вип. 72. – С. 3 – 6.
15. Степанова Т.М. Теоретичні концепції розбудови змісту освіти / Т.М.Степанова // Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В.О. Сухомлинського: збірник наукових праць. – Т. I. – Випуск 37. – Серія «Педагогічні науки». – Миколаїв: МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2012. – С. 399 – 402.
16. Степанова Т.М. Розробка змісту підготовки студентів заочної форми навчання до професійної діяльності в ДНЗ в умовах вузівської кредитно-трансферної системи навчання // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені П.Тичини / [гол. ред. М.Т. Мартинюк]. – Умань: ПП Жовтий О.О., 2012. – Ч. 3. – С. 288 – 295.
17. Сучасні труднощі у створенні сприятливих педагогічних умов для формування фахової компетентності у молоді / О.Корсак // Вища школа. – 2013. - № 12. – С.53 – 60.
18. Соколовська О.С. Роль педагогічної спадщини В.О. Сухомлинського у формуванні творчої особистості/ Соколовська О.С. // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. Педагогічні науки: збірник наукових праць/ за ред. Т.М. Степанової. – № 2

(49). травень 2015. – Миколаїв: МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2015. – С. 162-167.

19. Соколовська О.С. Науково-дослідницька робота студентів як засіб формування творчої особистості майбутнього вихователя/ Соколовська О.С. // Науковий вісник МДУ імені В.О Сухомлинського: збірник наукових праць. / гол.ред. В.Д. Будак. – Випуск 1.41 (93).- Т.1. – Миколаїв: МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2014. – 232 с. (серія «Педагогічні науки»). – С. 173-178

20. Соколовська О.С. Науково-дослідна робота студентів як засіб формування екологічної культури майбутнього вихователя/ Соколовська О.С. // Всеукраїнська науково-практична конференція «Інтеграція науково-дослідної й навчальної діяльності як чинник професійного становлення особистості майбутнього фахівця природничої галузі»(м. Чернігів 4 грудня 2014 р.). – С. 19-21.

21. Букач М.М. Основи наукових досліджень у соціальній роботі [Текст] : навч. посіб. / **Букач** М. М., Попова Т. С., Клименюк Н. В. ; Чорномор. держ. ун-т ім. П. Могили, Голов. упр. праці та соц. захисту населення Миколаїв. облдержадмін. - Миколаїв : ЧДУ ім. П. Могили, 2009. - 284 с.